

STN	Skleníkové plyny Časť 1: Pokyny na kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni organizácie (ISO 14064-1: 2018)	STN EN ISO 14064-1 83 9064
------------	---	--

Greenhouse gases

Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals

Gaz à effet de serre

Partie 1: Spécifications et lignes directrices, au niveau des organismes, pour la quantification et la déclaration des émissions et des suppressions des gaz à effet de serre

Treibhausgase

Teil 1: Spezifikation mit Anleitung zur quantitativen Bestimmung und Berichterstattung von Treibhausgasemissionen und Entzug von Treibhausgasen auf Organisationsebene

Táto norma je slovenskou verziou európskej normy EN ISO 14064-1: 2019.

Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Táto norma má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN ISO 14064-1: 2019.

It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.

It has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich noriem

Táto norma nahrádza anglickú verziu STN EN ISO 14064-1 z júla 2019, ktorá od 1. 7. 2019 nahradila STN EN ISO 14064-1 z apríla 2007 v celom rozsahu.

130046

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2020

Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

Národný predhovor

Obrázky v tejto norme sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z CEN, ©2019 CEN, ref. č. EN ISO 14064-1: 2019 E.

Obrázok F.1 v informatívnej prílohe F je ilustračným príkladom iba formy štruktúry správy a je v originálnom anglickom znení.

Súvisiace právne predpisy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 z 21. mája 2013 o mechanizme monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a nahlasovania ďalších informácií na úrovni členských štátov a Únie relevantných z hľadiska zmeny klímy a o zrušení rozhodnutia č. 280/2004/ES;

zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisijnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zmeny oproti predchádzajúcej norme

Predchádzajúce vydanie normy bolo zrevidované po technickej stránke. Hlavné zmeny oproti predchádzajúcemu vydaniu normy sú:

- Zaviedol sa nový prístup k hraniciam podávania správy, ktorý uľahčuje zahrnutie nepriamych emisií a rozširuje rozsah ich zahrnutia do správy. Táto zmena bola reakciou na rastúci počet organizácií, ktoré si uvedomovali dôležitosť a významnosť nepriamych emisií, a ktoré do inventúr skleníkových plynov zahŕňali viacero typov nepriamych emisií vyskytujúcich sa v hodnotovom reťazci.
- Kategória emisií skleníkových plynov „iné nepriame emisie skleníkových plynov“ bola premenovaná na „nepriame emisie skleníkových plynov“. Zaviedli sa požiadavky a pokyny na klasifikáciu nepriamych emisií skleníkových plynov do piatich špecifických kategórií. Kvôli jednoznačnosti a zjednodušeniu boli „operačné hranice“ premenované na „hranice podávania správy“.
- Pridali sa nové požiadavky a pokyny na kvantifikáciu skleníkových plynov a podávanie správ o špecifických položkách, ako je biogénny uhlík a emisie skleníkových plynov súvisiace s elektrickou energiou.

Vypracovanie normy

Spracovateľ: Mgr. Daša Borovská, Bratislava

Technická komisia: TK 72 Environmentálne manažérstvo

Skleníkové plyny
Časť 1: Pokyny na kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov
a podávanie správ na úrovni organizácie
(ISO 14064-1: 2018)

Greenhouse gases
Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification
and reporting of greenhouse gas emissions and removals
(ISO 14064-1: 2018)

Gaz à effet de serre
Partie 1: Spécifications et lignes directrices,
au niveau des organismes, pour la quantification
et la déclaration des émissions et des suppressions
des gaz à effet de serre
(ISO 14064-1: 2018)

Treibhausgase
Teil 1: Spezifikation mit Anleitung zur
quantitativen Bestimmung und Berichterstattung
von Treibhausgasemissionen und Entzug
von Treibhausgasen auf Organisationsebene
(ISO 14064-1: 2018)

Túto európsku normu schválil CEN 8. septembra 2018.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Maľty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunská, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

Obsah

strana

Európsky predhovor	6
Úvod	6
1 Predmet normy	9
2 Normatívne odkazy.....	9
3 Termíny a definície	9
3.1 Termíny súvisiace so skleníkovými plynmi.....	9
3.2 Termíny súvisiace s inventúrou skleníkových plynov.....	10
3.3 Termíny súvisiace s biogénnym materiálom a využívaním pôdy.....	12
3.4 Termíny súvisiace s organizáciami, zainteresovanými stranami a overovaním	12
4 Zásady.....	13
4.1 Všeobecne.....	13
4.2 Primeranosť.....	13
4.3 Úplnosť	13
4.4 Jednotnosť.....	13
4.5 Presnosť	13
4.6 Transparentnosť	13
5 Hranice inventúry skleníkových plynov	14
5.1 Hranice organizácie.....	14
5.2 Hranice podávania správy.....	14
5.2.1 Určenie hraníc podávania správy.....	14
5.2.2 Priame emisie a odstránenia skleníkových plynov.....	14
5.2.3 Nepriame emisie skleníkových plynov	14
5.2.4 Kategórie inventúry skleníkových plynov	15
6 Kvantifikácia emisií a odstránení skleníkových plynov.....	15
6.1 Identifikácia zdrojov a záchytov skleníkových plynov	15
6.2 Výber metodiky kvantifikácie	15
6.2.1 Všeobecne.....	15
6.2.2 Výber a zber údajov použitých na kvantifikáciu	16
6.2.3 Výber alebo vytvorenie modelu na kvantifikáciu skleníkových plynov	16
6.3 Výpočet emisií a odstránení skleníkových plynov.....	16
6.4 Inventúra skleníkových plynov pre základný rok.....	17
6.4.1 Výber a ustanovenie základného roka	17
6.4.2 Preskúmanie inventúry skleníkových plynov pre základný rok	17
7 Aktivity na obmedzenie skleníkových plynov	17
7.1 Iniciatívy na zníženie emisií alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov	17

7.2	Projekty na zníženie emisií alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov	18
7.3	Závazky zníženia emisií alebo zvýšenia odstránení skleníkových plynov	18
8	Manažérstvo kvality inventúry skleníkových plynov	19
8.1	Manažérstvo informácií o skleníkových plynoch	19
8.2	Uchovávanie dokumentov a vedenie záznamov	19
8.3	Hodnotenie neistoty	19
9	Podávanie správy o skleníkových plynoch	20
9.1	Všeobecne	20
9.2	Plánovanie správy o skleníkových plynoch	20
9.3	Obsah správy o skleníkových plynoch	20
9.3.1	Požadované informácie	20
9.3.2	Odporúčané informácie	21
9.3.3	Voliteľné informácie a súvisiace požiadavky	22
10	Úloha organizácie pri overovacích činnostiach	22
Príloha A	(informatívna) – Proces zlučovania údajov	23
Príloha B	(informatívna) – Kategorizácia priamych a nepriamych emisií skleníkových plynov	24
Príloha C	(informatívna) – Pokyny na výber, zber a používanie údajov na kvantifikáciu priamych emisií skleníkových plynov	30
Príloha D	(normatívna) – Spracovanie údajov o biogénnych emisiách skleníkových plynov a odstráneniach CO ₂	36
Príloha E	(normatívna) – Spracovanie údajov o elektrickej energii	37
Príloha F	(informatívna) – Štruktúra a organizácia správy o inventúre skleníkových plynov	39
Príloha G	(informatívna) – Pokyny pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	42
Príloha H	(informatívna) – Pokyny na identifikáciu významných nepriamych emisií skleníkových plynov	49
Literatúra	51

Európsky predhovor

Tento dokument (EN ISO 14064-1: 2019) vypracovala technická komisia ISO/TC 207 Environmentálne manažérstvo v spolupráci s technickou komisiou CEN/SS S26 Environmentálne manažérstvo, ktorej sekretariát je v CCMC.

Tejto európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do augusta 2019, a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do augusta 2019.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Tento dokument nahrádza EN ISO 14064-1: 2012.

Tento dokument sa pripravil na základe mandátu, ktorý CEN udelili Európska komisia a Európske združenie voľného obchodu.

V súlade s vnútornými predpismi CEN-CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cyprus, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunsko, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

Oznámenie o schválení

Text ISO 14064-1: 2018 schválil CEN ako EN ISO 14064-1: 2019 bez akýchkoľvek modifikácií.

Úvod

0.1 Pozadie

Zmena klímy spôsobená antropogénnou činnosťou sa identifikovala ako jedna z najväčších výziev, ktorej svet čelí, a ktorá bude v budúcich desaťročiach ovplyvňovať ekonomiku a občanov.

Zmena klímy ovplyvňuje ľudskú populáciu aj prírodné systémy a mohla by mať významný vplyv na dostupnosť prírodných zdrojov, ekonomiku a prosperitu ľudstva. Reakciou na túto výzvu je vznik a implementácia medzinárodných, regionálnych, národných a miestnych iniciatív vo verejnom aj súkromnom sektore na obmedzenie koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére Zeme a na uľahčenie adaptácie na zmenu klímy.

Na naliehavú hrozbu zmeny klímy je potrebné efektívne a progresívne reagovať na základe najlepších dostupných vedeckých znalostí. ISO vytvára dokumenty, ktoré podporujú transformáciu vedeckých znalostí do nástrojov pomáhajúcich zmenu klímy zvládnuť.

Základom činnosti iniciatív na obmedzenie koncentrácie skleníkových plynov je kvantifikácia a monitorovanie emisií a/alebo odstránení skleníkových plynov, podávanie správ a overovanie týchto procesov.

Skupina noriem ISO 14060 poskytuje zrozumiteľný a jednotný prístup ku kvantifikácii a monitorovaniu emisií a odstránení skleníkových plynov, k podávaniu správ a validácii alebo overovaniu týchto procesov, čím podporuje udržateľný rozvoj založený na nízkouhlíkovej ekonomike a pomáha tak organizáciám, zástupcom projektov a zainteresovaným stranám na celom svete.

Používanie skupiny noriem ISO 14060:

- zvyšuje environmentálnu integritu kvantifikácie skleníkových plynov;
- zvyšuje dôveryhodnosť, jednotnosť a transparentnosť kvantifikácie a monitorovania skleníkových plynov, podávania správ, overovania a validácie týchto procesov;
- pomáha vytvoriť a zaviesť stratégie a plány riadenia skleníkových plynov;
- pomáha vytvoriť a zaviesť akcie na mitigáciu skleníkových plynov založené na znižovaní emisií alebo zvyšovaní odstránení skleníkových plynov;
- uľahčuje možnosť sledovať priebeh a pokrok v znižovaní emisií a/alebo zvyšovaní odstránení skleníkových plynov.

Medzi aplikácie skupiny noriem ISO 14060 patria:

- korporátne rozhodnutia, ako je identifikácia príležitostí na zníženie emisií a zvýšenie ziskovosti prostredníctvom zníženia spotreby energie;
- manažérstvo rizík a príležitostí, ako sú riziká súvisiace s klímou vrátane finančných rizík, riziká súvisiace s plnením legislatívnych požiadaviek, s dodávateľským reťazcom, so vzťahom produkt a zákazník, riziká súdnych sporov, riziká súvisiace s reputáciou, a podnikateľské príležitosti (napríklad nový trh, nový model podnikania);
- dobrovoľné iniciatívy, ako je účasť v dobrovoľných registroch skleníkových plynov alebo účasť v iniciatívach podávania správ o udržateľnosti;
- trhy so skleníkovými plynmi, napríklad nákup a predaj emisných povolení alebo kreditov;
- povinné programy/programy na vládnej úrovni, ako je kredit za včasnú akciu, dohody alebo národné a lokálne programy podávania správ.

Tento dokument podrobne uvádza zásady a požiadavky na navrhovanie, vytvorenie a riadenie inventúr skleníkových plynov a na podávanie správ na úrovni organizácie. Zahŕňa požiadavky na určenie hraníc systému emisií a odstránení skleníkových plynov, kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov na úrovni organizácie a identifikovanie špecifických akcií alebo činností spoločnosti zameraných na zlepšenie riadenia skleníkových plynov. Norma zahŕňa aj požiadavky a pokyny na manažérstvo kvality inventúry skleníkových plynov, na podávanie správ, interný audit a zodpovednosť organizácie v rámci overovacích činností.

ISO 14064-2 podrobne uvádza zásady a požiadavky na určenie základného scenára projektu (porovnávacieho základu) a na monitorovanie a kvantifikáciu emisií v rámci projektu a podávanie správ. Je zameraná na projekty alebo projektové aktivity špecificky vytvorené na zníženie emisií a/alebo zvýšenie odstránení skleníkových plynov. Norma poskytuje aj základ overovania a validácie projektov.

ISO 14064-3 podrobne uvádza požiadavky na overovanie výrokov o skleníkových plynoch súvisiacich s inventúrami skleníkových plynov, s projektmi týkajúcimi sa skleníkových plynov a s uhlíkovými stopami produktov. Norma opisuje proces overovania alebo validácie vrátane plánovania overovania alebo validácie, postupov posudzovania a hodnotenia výrokov o skleníkových plynoch na úrovni organizácie, projektu alebo produktu.

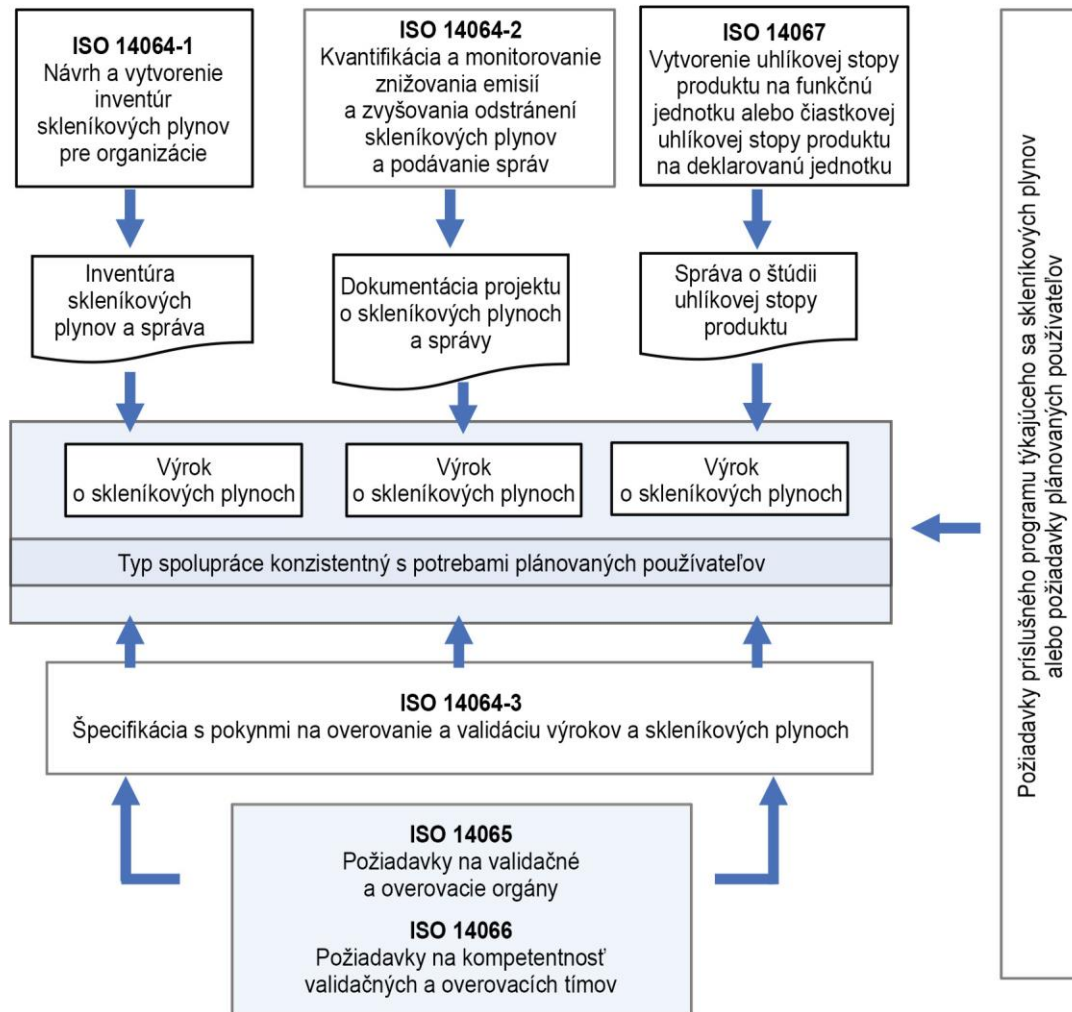
ISO 14065 definuje požiadavky na orgány vykonávajúce validáciu alebo overovanie výrokov o skleníkových plynoch. Obsahuje požiadavky na nestrannosť, kompetentnosť, komunikáciu, procesy validácie a overovania, odvolania, sťažnosti a systém manažérstva validačných a overovacích orgánov. Môže sa použiť na účely akreditácie alebo iných foriem uznávania vo vzťahu k nestrannosti, kompetentnosti a jednotnosti validačných a overovacích orgánov.

ISO 14066 špecifikuje požiadavky na kompetentnosť validačných tímov a overovacích tímov. Obsahuje zásady kompetentnosti a špecifikuje požiadavky na kompetentnosť na základe úloh, ktoré validačné a overovacie tímy musia byť schopné vykonávať.

ISO 14067 definuje zásady, požiadavky a pokyny na kvantifikáciu uhlíkovej stopy produktov. Cieľom normy ISO 14067 je kvantifikovať emisie skleníkových plynov spojené so štádiami životného cyklu produktu od čerpania prírodných zdrojov a získavania surovín cez výrobu a používanie až po koncové fázy životného cyklu produktu.

ISO/TR 14069 pomáha používateľom pri aplikácii tohto dokumentu, pretože poskytuje pokyny a príklady na zlepšenie transparentnosti kvantifikácie emisií a podávania správ. Neobsahuje ďalšie doplňujúce pokyny k tomuto dokumentu.

Vzťah medzi normami o skleníkových plynoch skupiny ISO 14060 je znázornený na obrázku 1.

Obrázok 1 – Vzťah medzi normami o skleníkových plynoch skupiny ISO 14060

0.2 Základné pojmy týkajúce sa kvantifikácie skleníkových plynov použité v tomto dokumente

Tento dokument obsahuje veľa kľúčových pojmov vyvinutých v priebehu rokov. V odkazoch v Literatúre sú uvedené ďalšie informácie o týchto pojmoch (alebo ich príklady).

0.3 Význam termínov „zdokumentovať“, „vysvetliť“ a „zdôvodniť“ v tomto dokumente

Niektoré články obsahujú požiadavku, aby používatelia tohto dokumentu zdokumentovali, vysvetlili a zdôvodnili použitie určitých prístupov alebo prijatie rozhodnutí.

Termín zdokumentovať znamená písomne zachytiť a uchovať príslušné informácie.

Termín vysvetliť zahŕňa dve ďalšie kritériá:

- opísať, ako sa použili dané prístupy alebo ako sa prijali rozhodnutia; a
- opísať, prečo sa tieto prístupy zvolili alebo prečo sa tieto rozhodnutia prijali.

Termín zdôvodniť zahŕňa tretie a štvrté kritérium:

- vysvetliť, prečo sa nezvolili alternatívne prístupy; a
- poskytnúť podporné údaje alebo analýzy.

1 Predmet normy

Tento dokument špecifikuje zásady a požiadavky na kvantifikáciu emisií a odstránení skleníkových plynov a podávanie správ na úrovni organizácie. Obsahuje požiadavky na navrhovanie, vytvorenie a riadenie inventúr skleníkových plynov na úrovni organizácie, na podávanie správ a overovanie týchto inventúr.

Séria ISO 14064 je neutrálna vzhľadom na programy týkajúce sa skleníkových plynov. Ak sa takéto program použije, požiadavky tohto programu dopĺňajú požiadavky série ISO 14064.

2 Normatívne odkazy

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN